

ทัศนคติต่อการเรียนและการสอบในรูปแบบออนไลน์ ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Students' Attitudes towards Online Learning and Examinations of the Faculty of Liberal Arts Students at Prince of Songkla University

ธนพล กิ่งภูเขา^{1*}
Thanaphon Kingpukhao^{1*}

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 301 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์อยู่ในระดับมากกับความเหมาะสมโปรแกรมในการเรียนออนไลน์ (Zoom, MS Team, Google meet) ทำให้เกิดความต้องการในการให้มีการเรียนแบบผสมผสาน และทำให้เกิดความสะดวกสบายในการเรียน ไม่ต้องเดินทางมาเรียนในห้อง ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.81, $\bar{x} = 3.94$, S.D. = 1.04, $\bar{x} = 3.84$, S.D. = 1.03) 2) นักศึกษามีทัศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์อยู่ในระดับมากกับโปรแกรมที่ใช้ในการสอบออนไลน์ (PSU E-testing) มีความสะดวก มีความเข้าใจระเบียบการสอบหรือวิธีการใช้แอปพลิเคชันก่อนสอบออนไลน์ ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.81, $\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.77) และมีความกังวลมาก เกี่ยวกับปัญหาไฟฟ้าดับที่จะเกิดขึ้นในการสอบออนไลน์ ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.80)

คำสำคัญ: การเรียนออนไลน์ การสอบในรูปแบบออนไลน์ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

Abstract

This research aimed to investigate the attitudes of undergraduate students at the Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, towards online learning and examinations. The study employed a stratified random sampling method to select a sample group of 301 first-year to fourth-year students from the Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University. The research utilized a questionnaire with a reliability coefficient of 0.75. The analysis involved descriptive statistics, percentages, means, and standard deviations. The results of the research revealed the following: 1) Students' attitudes towards online learning were at a relatively agreeable level, particularly concerning the suitability of online learning platforms such as Zoom, MS Teams, and Google Meet. Students expressed a preference for a blended learning approach as it enhanced convenience in their studies, eliminating the need to commute to physical classrooms ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.81; $\bar{x} = 3.94$, S.D. = 1.04; $\bar{x} = 3.84$, S.D. = 1.03). 2) Students' attitudes towards online examinations were also at a relatively agreeable level. The program used for online examinations (PSU E-testing) was perceived as convenient and easy to understand in terms of exam regulations and instructions on how to use the application before taking the examinations ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.81; $\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.77). However, students expressed concern about the possibility of a power outage during online examinations ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.80).

Keywords: online learning, online examinations, students of the Faculty of Liberal Arts

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา 90110

¹ Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Songkhla, 90110

*Corresponding author: e-mail: thanaphon.k@psu.ac.th

Received: April 4, 2023, Accepted: August 5, 2023, Published: April 22, 2024

บทนำ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 ทำให้เกิดแนวทางใหม่ที่เรียกว่า ความปกติใหม่ (New Normal) เป็นการปรับกิจวัตรประจำวันและการใช้ชีวิตแบบใหม่ ทำให้ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าการดำเนินกิจวัตรประจำวันแบบเดิม เพื่อเป็นการป้องกันการติดเชื้อโควิด 19 จึงจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันตนเองเพื่อให้ชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดำเนินชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิมจนในที่สุดทำให้เกิดความคุ้นชินจนกระทั่งกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของการดำเนินชีวิตประจำวัน (สุวิมล, 2564) เพื่อให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ รวมถึงด้านการศึกษาศาสนาสามารถดำเนินการต่อไปได้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ถูกพัฒนาอย่างรวดเร็วและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนจากในห้องเรียนเป็นการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ (online learning) หรือการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้จากที่พักอาศัยโดยที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังมหาวิทยาลัย ก่อให้เกิดความสะดวกสบายและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา โดยมีการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพนิ่ง วิดีโอและเสียง โดยอาศัยช่องทางของเว็บไซต์ ผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียน รวมทั้ง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการการสอนด้านต่าง ๆ ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเพิ่มมากขึ้น สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งยังสนับสนุนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พิเชษฐ, 2559) นอกจากนี้ การเรียนรู้ออนไลน์ช่วยผู้เรียนและสถาบันการศึกษาในแง่ของการบริหารจัดการ ช่วยลดต้นทุนค่าเดินทาง และรองรับนักศึกษาได้ไม่จำกัด เป็นช่องทางรับนักศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงผู้ที่มีความต้องการในวงกว้างขึ้นโดยเฉพาะนักศึกษาที่อาศัยในต่างจังหวัด โดยสามารถเรียนในระบบออนไลน์ได้จากจังหวัดที่นักศึกษาอยู่อาศัยได้โดยไม่ต้องเดินทางมายังมหาวิทยาลัย (ปิ่นทิศา, 2562) ซึ่งการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์เป็นวิธีที่เหมาะสมในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถสื่อสารกันจากที่บ้านผ่านทางอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ คณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ขึ้น ส่วนวิธีการสอบออนไลน์ใช้วิธีสอบเสมือนจริงโดยต้องผ่านระบบ e-testing การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นความท้าทายอย่างยิ่งทั้งสำหรับอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาที่ต้องปรับตัว ซึ่งย่อมต้องมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในช่วงของการเปลี่ยนแปลง แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนเกิดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษานั้นเป็นพื้นฐานของรูปแบบการเรียนรู้ในอนาคต

จากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์มีอยู่ด้วยกัน 2 รูปแบบ คือ 1) แบบสด (online live session) ผ่านโปรแกรม zoom, Microsoft Team, google meet ซึ่งอาจารย์จะสอนตามตารางเรียนเดิมโดยใช้วิธีการถ่ายทอดสดผ่านโปรแกรมที่ใช้และให้นักศึกษาเข้าชั้นเรียนออนไลน์มาเรียน ซึ่งมีข้อดี คือ มีความเหมือนกับการเรียนในชั้นเรียนนักศึกษาสามารถถามคำถามระหว่างเรียนได้ แต่ก็มีปัญหาเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งของอาจารย์และนักศึกษาที่ไม่เสถียร ทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่องหรือนักศึกษาบางคนไม่สามารถเข้าชั้นเรียนได้ 2) แบบการเรียนแบบคลิปสอน เช่น Facebook group, Google Classroom, Line group วิธีการนี้มีข้อดี คือ นักศึกษาสะดวกในการเข้าเรียนสามารถปรับตารางเรียนได้ด้วยตนเองและสามารถทบทวนบทเรียนได้ตามความต้องการของนักศึกษา ส่วนปัญหาที่พบในการสอนแบบนี้ คือ ผู้เรียนกับผู้สอนไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน รู้สึกเหมือนไม่ได้เรียนในห้อง ไม่สามารถถามข้อสงสัยกับผู้สอน ณ เวลานั้นได้ (เสถียร และ ปฎิพล, 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการสอบในรูปแบบออนไลน์ของคณะศิลปศาสตร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนและการสอบออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาประกอบการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการสอบออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 1,210 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 1-4 การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) โดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane (Yamane, 1973) กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 301 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีการแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี ประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการสอบออนไลน์ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์ และ ทัศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's scale) (ประคอง, 2542) ดังนี้ ระดับ 5, 4, 3, 2 และ 1 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด ค่อนข้างเห็นด้วย เห็นด้วยปานกลาง ไม่ค่อยเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนน 5 ระดับ โดยใช้วิธีคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังต่อไปนี้ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50–5.00, 3.50–4.49, 2.50–3.49, 1.50–2.49 และ 1.00–1.49 หมายถึง ทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยมากที่ สุด

หาความสอดคล้องกับแบบสอบถามโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมิน 3 คน และวิเคราะห์หาค่า IOC แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป (พวงรัตน์, 2540) ซึ่งพบว่าค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.66-1.00 และทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน Cronbach (Cronbach, 1951) พบว่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.75

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลออนไลน์โดยใช้กูเกิลฟอร์ม (google form) เมื่อแบบสอบถามเสร็จสมบูรณ์ ทำการเก็บข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่หลักสูตรประชาสัมพันธ์แบบสอบถามทางกลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook group) ของแต่ละหลักสูตร ในช่วงระหว่างวันที่ 20 มีนาคม – 30 เมษายน 2565 หลังจากนักศึกษาทำแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้ว ได้นำผลของแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องและได้แบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 301 ชุด

วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ (Percentage) แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์ และ ทัศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์ วิเคราะห์โดยใช้ การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาที่ได้ทำแบบสอบถามทั้งหมด 301 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.77) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 64.14) รองลงมา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 17.17) และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 12.63) อุปกรณ์ที่นักศึกษานิยมใช้ในการเรียนออนไลน์คือ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (ร้อยละ 77.78, 62.63, 42.42) ระบบปฏิบัติการที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ คือ Windows, ios และ Android (ร้อยละ 75.76, 60.10, 41.92) นักศึกษาส่วนมากมีประสบการณ์การเรียนการสอนออนไลน์ (ร้อยละ 96.46) ใช้บ้านและหอพักเป็นสถานที่เรียนออนไลน์ (ร้อยละ 97.47, 21.72) รูปแบบการเรียนที่นักศึกษาต้องการ พบว่า

นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบการเรียนรู้แบบควบคู่ทั้งในห้องเรียนและถ่ายทอดสด รองลงมา คือ การเรียนออนไลน์แบบถ่ายทอดสด และการเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 72.73, 35.86, 30.81) รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเรียนการสอนและการสอบในรูปแบบออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	70	23.23
หญิง	231	76.77
ชั้นปี		
1	193	64.14
2	38	12.63
3	18	6.06
4	52	17.17
อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	124	40.40
โทรศัพท์มือถือ	193	62.63
แท็บเล็ต	240	77.78
คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก	131	42.42
การเรียนออนไลน์		
เคย	290	96.46
ไม่เคย	11	3.54
การสอบออนไลน์		
เคย	290	96.46
ไม่เคย	11	3.54
ระบบปฏิบัติการที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
Windows	233	75.76
Mac	20	6.57
ios	185	60.10
Android	129	41.92
สถานที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บ้าน	293	97.47
หอพัก	65	21.72
ร้านกาแฟ	43	14.14
ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่	12	4.04
รูปแบบการเรียนที่ต้องการ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว	93	30.81
การเรียนออนไลน์แบบถ่ายทอดสด	108	35.86
การเรียนออนไลน์แบบเรียนด้วยตนเอง	91	30.30
การเรียนแบบควบคู่ทั้งในห้องเรียนและถ่ายทอดสด	219	72.73

2. ทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์

ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อโปรแกรมในการเรียนออนไลน์ (Zoom, MS Team, Google meet) อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.81) เกิดปัญหาเสียงรบกวนระหว่างเรียนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.98, S.D. = 1.07) และความต้องการให้มีการเรียนแบบผสมผสานอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.94, S.D. = 1.04) นอกจากนี้ นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์ทำให้รู้สึกไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควรอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.48, S.D. = 1.11) ทำให้การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวกมากยิ่งขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.43, S.D. = 0.93) และทำให้เรียนรู้เนื้อหาได้ดีกว่าในห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.42, S.D. = 1.00)

การเรียนรู้แบบออนไลน์ เกิด Active Learning ในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 1.00) มีความเหมาะสมกว่าการเรียนในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 1.12) และทำให้เกิดความต้องการในการเรียนออนไลน์เพียงช่องทางเดียวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 1.29) รายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ทศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทศนคติต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทำให้การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น	3.43	0.93	ปานกลาง
2. ทำให้การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนนักศึกษามีความสะดวกมากยิ่งขึ้น	3.27	1.12	ปานกลาง
3. ทำให้อาจารย์เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ถาม-ตอบ ปัญหามากยิ่งขึ้น	3.37	0.98	ปานกลาง
4. ทำให้เรียนรู้เนื้อหาได้ดีกว่าในห้องเรียน	3.42	1.00	ปานกลาง
5. ทำให้รู้สึกไม่น่าสนใจ	3.58	1.07	มาก
6. ทำให้รู้สึกไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควร	3.48	1.11	ปานกลาง
7. ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น	3.08	1.09	ปานกลาง
8. ทำให้รู้สึกไม่มีความกดดันในการเรียน	3.29	1.07	ปานกลาง
9. ทำให้มีความตั้งใจในการเรียน	2.85	1.07	ปานกลาง
10. ทำให้เกิดความสะดวกสบายในการเรียน ไม่ต้องเดินทางมาเรียนในห้อง	3.84	1.03	มาก
11. ทำให้เกิด Active Learning ในการเรียน	2.93	1.00	ปานกลาง
12. ทำให้เกิดปัญหาเสี่ยงรบกวนระหว่างเรียน	3.98	1.07	มาก
13. มีความเหมาะสมกว่าการเรียนในชั้นเรียน	2.71	1.12	ปานกลาง
14. ทำให้เกิดความต้องการในการเรียนออนไลน์เพียงช่องทางเดียว	2.64	1.29	ปานกลาง
15. ทำให้เกิดความต้องการให้มีการเรียนแบบผสมผสาน	3.94	1.04	มาก
16. ทำให้ใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ (Zoom, MS Team, Google meet) ที่เหมาะสม	4.23	0.81	มาก
17. ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าของอุปกรณ์และความเร็วของอินเทอร์เน็ต	3.92	1.01	มาก

3. ทศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์

ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์มีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาไฟฟ้าดับที่จะเกิดขึ้นในการสอบออนไลน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.80) โปรแกรมที่ใช้ในการสอบออนไลน์ (PSU E-testing) มีความสะดวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.81) และมีความเข้าใจระเบียบการสอบหรือวิธีการใช้แอปพลิเคชันก่อนสอบออนไลน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.77) นอกจากนี้ นักศึกษามีทศนคติเกี่ยวกับทำให้ข้อสอบในการสอบออนไลน์มีความยากอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.11) มีการแก้ปัญหาระหว่างการสอบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.86) สัญญาณอินเทอร์เน็ตในระหว่างการสอบไม่เสถียรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 1.01) รายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ทศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทำให้มีความเข้าใจระเบียบการสอบหรือวิธีการใช้แอปพลิเคชันก่อนสอบออนไลน์	4.09	0.77	มาก
2. ทำให้ข้อสอบในการสอบออนไลน์มีความยาก	3.81	0.81	มาก
3. ทำให้ระยะเวลาในการทำข้อสอบออนไลน์มีเพียงพอ	3.53	1.00	มาก
4. ทำให้โปรแกรมที่ใช้ในการสอบออนไลน์ (PSU E-testing) มีความสะดวก	4.15	0.81	มาก
5. ทำให้สัญญาณอินเทอร์เน็ตในระหว่างการสอบไม่เสถียร	3.54	1.01	มาก
6. ทำให้มีการแก้ปัญหาระหว่างการสอบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ	3.64	0.86	มาก
7. ทำให้มีวิธีการตรวจสอบทุจริตของนักศึกษา ก่อน-หลังการสอบออนไลน์อย่างเหมาะสม	3.83	0.96	มาก
8. ทำให้มีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาไฟฟ้าดับที่จะเกิดขึ้นในการสอบออนไลน์	4.39	0.80	มาก
9. ทำให้มีความรู้สึกไม่มีความเป็นส่วนตัวในการสอบออนไลน์	3.65	1.09	มาก
10. ทำให้มีความพึงพอใจต่อการจัดสอบออนไลน์	3.57	0.90	มาก

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทัศนคติต่อการเรียนและการสอบในรูปแบบออนไลน์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้ นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้โปรแกรม Zoom, MS Team และ Google meet 2) นักศึกษามีความกังวลจะเกิดปัญหาเสียงรบกวนระหว่างการเรียนออนไลน์ และ 3) นักศึกษามีความต้องการให้จัดการเรียนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนในห้องเรียนและในรูปแบบออนไลน์ ในขณะที่นักศึกษามีทัศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์ทุกข้ออยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ 1) นักศึกษามีความกังวลที่จะเกิดไฟฟ้าดับระหว่างการสอบออนไลน์ 2) โปรแกรมที่ใช้ในการสอบออนไลน์ใช้งานได้สะดวก และ 3) นักศึกษามีความเข้าใจในระเบียบการสอบและวิธีการใช้แอปพลิเคชันก่อนสอบออนไลน์

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ผลจากการวิจัย ทัศนคติต่อการเรียนรูปแบบออนไลน์ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติในระดับมากกับโปรแกรมในการเรียนออนไลน์ (Zoom, MS Team, Google meet) ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.81) ที่เป็นเช่นนี้เพราะโปรแกรมที่ใช้ในการเรียนออนไลน์รองรับกับทุกอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้งานในชีวิตประจำวัน โปรแกรมสามารถรองรับการเข้าใช้งานพร้อมกันได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการผลการศึกษาของ สุวิมล (2564) ที่ได้ศึกษาการจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 พบว่า โปรแกรม zoom ได้รับความนิยมในการใช้งานสำหรับการเรียนการสอนการประชุมต่าง ๆ โดยโปรแกรมได้ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับการเรียนออนไลน์ การทำงานจากที่บ้าน โดยสามารถเลือกใช้งานตามความถนัดและความเหมาะสมของการเรียนการสอนออนไลน์ และสอดคล้องผลการศึกษาของ ปวีณา และคณะ (2565) ที่ได้ศึกษาทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า รูปแบบการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมกับบริบทการเรียนของผู้เรียนในปัจจุบัน คือ การสอนสดออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่าง ๆ เช่น Google meet, Zoom, Microsoft Teams เป็นต้น และสอดคล้องผลการศึกษาของ วรณิภา (2565) ที่ได้ศึกษาการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านโปรแกรม Google Classroom พบว่า โปรแกรมที่ใช้เรียนออนไลน์มากที่สุดมี โปรแกรม Microsoft Teams เป็นโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนที่มีนักศึกษจำนวนมาก ๆ และสามารถใช้สำหรับจัดการสื่อการเรียนการสอนด้วยมีลักษณะการใช้งานระบบแบบ LMS ได้ซึ่งทำให้สะดวกในการ upload สื่อการเรียน เอกสารต่าง ๆ โปรแกรม Zoom เนื่องจากรองรับทุกแพลตฟอร์ม ไม่ว่าจะเรียนจะใช้ PC, Mac, IOS, Android สามารถแชร์หน้าจอได้แบบไหลลื่น โดยสามารถแชร์โดยตรงจากมือถือ นอกจากนี้ยังแชร์คอนเทนต์ได้หลากหลายรูปแบบ เช่น รูปภาพ ไฟล์ใน Drop box, One Drive, Google Drive และ box จากการใช้งานพบว่า Zoom เป็นโปรแกรมที่ใช้ง่าย อัดบันทึกวิดีโอสอนได้สะดวก แต่ต้องเข้าซื้อสิทธิ์การใช้งาน ในส่วนของอุปกรณ์ที่นักศึกษานิยมใช้ในการเรียนออนไลน์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แท็บเล็ตในการเรียนออนไลน์เนื่องจากมีขนาดกะทัดรัด หน้าจอมีขนาดใหญ่และสามารถพกพาได้สะดวก เป็นอุปกรณ์ที่พร้อมใช้งานตลอดเวลาไม่จำเป็นต้องเปิด-ปิด เหมือนเครื่องคอมพิวเตอร์ รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ซึ่งมีความสะดวกในการพกพาและใช้งานเช่นเดียวกันกับแท็บเล็ต ข้อแตกต่างคือคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กสามารถใช้งานด้านการพิมพ์งานหรือทำรายงานต่าง ๆ ได้ดีกว่าแท็บเล็ต ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศราวุธ และคณะ (2565) ที่ได้ศึกษาการศึกษาพฤติกรรม การเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ใช้ Smart phone รองลงมาเป็น Computer/Laptop และนักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนแบบควบคู่ทั้งในห้องเรียนและถ่ายทอดสดร้อยละ 72.73 รองลงมา คือ การเรียนออนไลน์แบบถ่ายทอดสด ร้อยละ 35.86 หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ทำให้นักศึกษาจำเป็นต้องเรียนออนไลน์ 100% ซึ่งบางรายวิชาจำเป็นต้องเรียนในชั้นเรียนหรือภายในคณะศิลปศาสตร์ เช่น รายวิชาพลศึกษา รายวิชานาฏศิลป์ไทยและดนตรีสากล รายวิชาศิลปะศึกษา ที่มีความจำเป็นต้องเรียนภาคปฏิบัติกับอาจารย์ผู้สอน หากขาดการปฏิบัติจริง

นักศึกษาอาจขาดทักษะในรายวิชาดังกล่าวได้ ส่วนรายวิชาที่ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติจริงหรือสามารถปฏิบัติผ่านช่องทางออนไลน์ได้ เช่น การนำเสนองาน ทักษะการสื่อสาร นักศึกษายังคงมีความต้องการเรียนออนไลน์ในรายวิชาดังกล่าว เนื่องจากการเรียนออนไลน์ทำให้เกิดความสะดวกสบาย นักศึกษาสามารถเข้าเรียนจากที่ไหนก็ได้และไม่จำเป็นต้องเร่งรีบในการเดินทางนอกจากนั้น นักศึกษายังสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตัวเอง สามารถดูคลิปสอนย้อนหลังได้ตามวันเวลาที่นักศึกษาสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวิมล (2564) ที่ได้ศึกษาการจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 พบว่า เพื่อให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนต่อไปได้โดยมุมมองของรูปแบบการเรียนหลังโควิด 19 ในการบริหารจัดการให้เกิดความเหมาะสม คือการเรียนแบบผสมผสานออนไลน์และออฟไลน์ การเรียนผ่านระบบออนไลน์ 100%

2. ผลจากการวิจัย ทศนคติต่อการสอบในรูปแบบออนไลน์ นักศึกษามีทัศนคติในระดับมากกับความกังวลเกี่ยวกับปัญหาไฟฟ้าดับที่จะเกิดขึ้นในการสอบออนไลน์ ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.80) ที่เป็นเช่นนี้เพราะเป็นการสอบแบบออนไลน์โดยนักศึกษาเข้าสอบผ่านอินเทอร์เน็ตจากบ้านหรือหอพัก ซึ่งอุปกรณ์ที่ใช้ดำเนินการสอบล้วนแล้วแต่ต้องใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ปล่อยสัญญาณอินเทอร์เน็ต หากเกิดปัญหาไฟฟ้าดับจากสาเหตุต่าง ๆ อาจทำให้นักศึกษาไม่สามารถดำเนินการสอบต่อไปได้ ส่งผลให้นักศึกษาเสียโอกาสในการสอบรายวิชาดังกล่าวหรือได้คะแนนน้อยกว่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ หัสยา และคณะ (2565) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจังหวัดลำปาง พบว่า ส่วนในบริบทการสอบนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นว่า เกิดความกังวล กลัวเกิดปัญหาระหว่างการสอบออนไลน์ เช่น ปัญหาจากสภาพอากาศทำให้ได้ประหว่งสอบซึ่งส่งผลให้สัญญาณอินเทอร์เน็ตขาดหาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เสถียร และปฏิพล (2563) ที่ได้ศึกษาการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม พบว่า ขั้นตอนในการสอบต้องใช้อุปกรณ์อย่างน้อย 2 อย่างในการสอบ และปัญหาที่พบในการสอบออนไลน์ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่เกิดจากอินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาที่ได้ สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและความต้องการของนักศึกษาได้มากขึ้น โดยพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่นักศึกษสามารถเรียนได้ทั้งในชั้นเรียนและเรียนออนไลน์และปรับปรุงโปรแกรมการสอบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดความกังวลจากปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการสอบของนักศึกษา
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ศึกษากลยุทธ์การสอนแบบผสมผสานที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ระหว่างเรียนออนไลน์กับเรียนในชั้นเรียนแบบปกติแล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงให้การเรียนทั้ง 2 แบบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกันและ สำรวจทัศนคติต่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและรับฟังปัญหาอุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการเรียนออนไลน์

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และทีม รองคณบดีฝ่ายพัฒนาระบบและโครงสร้างองค์กร คณะศิลปศาสตร์ ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์แทนพันธ์ เสนะพันธ์ บัวใหม่ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการแปลบทความเป็นภาษาอังกฤษ ขอขอบคุณ นายบรรณกร แซ่ลิ้ม นักวิชาการอุดมศึกษาชำนาญการ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นที่เลี้ยงในการจัดทำบทความวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ประคอง กรณสุต. 2542. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร. 335 หน้า.
- ปวีณา ลิ้มปิที่ปรากฏการ นิยม จันทน์นวล ลูติมา แสนเรือง และกาญจนา แปงจิตต์. 2565. ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. 5(14): 176-187.
- ปณิศา อินทรักษา. 2562. การจัดการการเรียนรู้ด้วยสื่อสังคมออนไลน์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 21(4): 357-365.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร. 303 หน้า.
- พิเชฐ คูชลธารา. 2559. บทบาทของ e-learning กับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง. วารสารโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. 1(1): 53-61.
- วรรณิกา ไชยสตัย. 2565. การเรียนการสอนออนไลน์ผ่านโปรแกรม Google Classroom ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์. 24(1): 213-222.
- ศราวุธ เรืองสวัสดิ์ ปภาลีณี แซ่ติ้ว และธนิดา ทีปะपाल. 2565. การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1): 107-124.
- สุวิมล มธุรส. 2564. การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. วารสารรัชต์ภาคย์. 15(40): 33-42.
- เสถียร พูลผล และปฏิพล อรรถมพธิบุรณ์. 2563. การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. หน้า 36-47. ใน: ประชุมวิชาการ ครั้งที่ 15 ประจำปี 2563 เรื่อง การพัฒนาระบบและกลไกอุดมศึกษาไทยในยุคพลิกผัน. วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2563. สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย.
- หัสยา วงศ์วัน เบญจริสา ทองจำรูญ และเจริญศรี ยอมเจริญ. 2565. ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดลำปาง. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 32(1): 94-107.
- Cronbach, L.J. 1951. Coefficient alpha and the internal structure of tests. Psychometrika. 16(3): 297-334.
- Taro Yamane. 1973. Statistic: An introductory analysis. Harper & Row, New York, Evanston & London and John Weather Hill. Tokyo. 915 page.